

PŘEDKLÁDACÍ ZPRÁVA

Ministerstvo životního prostředí předkládá do meziresortního připomínkového řízení návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 240/2021 Sb., o ochraně zemědělské půdy před erozí.

Hlavním důvodem pro novelizaci je potřeba zohlednit dosavadní aplikační zkušenosti, metodicky sjednotit ochranu půdy proti vodní i větrné erozi a sladit postupy s aktuální metodikou a standardem DZES v návaznosti na rozšíření zmocnění v § 22 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 334/1992 Sb. provedené zákonem č. 183/2024 Sb.

Cílem předkládané novely je zpřesnit předmět úpravy, zavést přípustnou míru erozního ohrožení také pro větrnou erozi a metodicky sjednotit hodnocení v protierozní kalkulačce, včetně kódového vyjádření stupňů ohroženosti a nové přílohy upravující postup hodnocení větrné eroze.

Navrhovaná vyhláška rozšiřuje a sjednocuje vybrané pojmy (větrná bariéra, vegetační bariéra, dráha soustředěného odtoku) a výslovně stanoví, že opakovanou erozní událostí je pouze událost téhož druhu (vodní - vodní, resp. větrná - větrná), což zvyšuje předvídatelnost rozhodování a kontrol. U vodní eroze se technicky sladuje postup hodnocení s algoritmem používaným v rámci DZES 5 zjemněním prahových hodnot ve výpočtu a potvrzuje se povinnost zpracovat nový plán po uplynutí období platnosti; současně se ruší limit maximální výměry pro zpracování plánu, aby bylo možné plánovat na logicky scelených půdních celcích.

Nově se vkládá ustanovení § 6a o změnách parametrů posuzované plochy, které umožňuje po prokázání trvalého snížení ohrožení pod přípustnou míru ukončit hospodaření podle plánu opatření u vodní eroze, resp. vyvázat se z povinnosti aplikovat opatření u větrné eroze při poklesu kódového označení na neohroženou plochu. Katalog opatření se terminologicky sjednocuje s odbornou metodikou; pro větrnou erozi se výslovně doplňují větrolamy a stromořadí vedle vybraných agrotechnických postupů, zatímco u vodní eroze se potvrzuje využití organizačních, agrotechnických a technických opatření v návaznosti na protierozní kalkulačku a monitoring eroze.

Vymezení půd nevhodných pro změnu trvalého travního porostu na ornou půdu nově zohledňuje výskyt drah soustředěného odtoku a ochranné zatravnění a potvrzuje stávající kritéria hloubky půdy a existenci navržených či realizovaných technických opatření, čímž se posiluje prevence na nejrizikovějších místech. Přípustná míra erozního ohrožení větrnou erozí je stanovena syntézou půdních a klimatických charakteristik, větrných podmínek a parametrů vegetačních bariér s kódovým vyjádřením a rozlišením na neohrožené a ohrožené plochy; dotčené kódy pokrývají přibližně 570 tis. ha (cca 21% zemědělské půdy).

Návrh je v souladu s ústavním pořádkem a neprovádí transpozici konkrétního předpisu EU.

Účinnost vyhlášky se navrhuje dnem 1. ledna 2026.